

U s n e s e n í

Okresní soud v Trutnově rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu Mgr. Veroniky Tomanové a přísedících Violety Russově a Renaty Maškové ve veřejném zasedání konaném dne 16. ledna 2020 v trestní věci zemř. obžalovaného **Pavla Wonky**, nar. 23.01.1953, o návrhu na povolení obnovy řízení

t a k t o :

Podle § 283 písm. d) tr. řádu **s e** návrh na povolení obnovy řízení **z a m í t á**.

O d ů v o d n ě n í :

Usnesením Okresního soudu v Trutnově sp.zn. 2 T 41/88 ze dne 4.3.1988 bylo podle § 188 odst. 2 tr. řádu z důvodu § 172 odst. 2 písm. a) tr. řádu zastaveno trestní stíhání dnes již zemřelého obžalovaného Pavla Wonky pro trestný čin porušování domovní svobody dle § 238 odst. 1 tr. zákona, když s ohledem na odsouzení obžalovaného rozsudkem Městského soudu v Praze sp.zn. 1 T 5/87 ze dne 26.5.1987 ve spojení s usnesením Nejvyššího soudu ČSR ze dne 7.8.1987, je další trestní stíhání obžalovaného zcela neúčelné, když trest, k němuž může trestní stíhání vést, je zcela bez významu vedle trestu, který byl obžalovanému uložen právě zmíněným rozsudkem Městského soudu v Praze sp.zn. 1 T 5/87.

Proti tomuto rozhodnutí podal bratr zemřelého obžalovaného Pavla Wonky, Jiří Wonka, u soudu návrh na obnovu řízení. V odůvodnění svého návrhu uvedl, že rozsudkem Okresního soudu v Trutnově ze dne 24. 11. 1981 sp. zn. 2 T 764/81 ve znění usnesení Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 20. 1. 1982, sp. zn. 3 To 2092/81, byl Pavel Wonka uznán vinným trestným činem porušování domovní svobody podle § 238 odst. 1 trestního zákona č. 140/1961 Sb., v tehdy platném znění, a byl odsouzen k trestu nápravného opatření – dvacetiprocentní srážce z odměny za práci ve prospěch státu po dobu pěti měsíců, bez změny zaměstnání. Usnesením Okresního soudu v Ústí nad Orlicí ze dne 15. 4. 1986, sp. zn. Nt 92/86, byla povolena obnova řízení ve věci sp. zn. 2 T 764/81 a byla zrušena rozhodnutí zde uvedená. Rozsudkem Městského soudu Praha ze dne 26. 5. 1987, sp. zn. 1 T 5/87, ve spojení s usnesením Nejvyššího soudu ČSR ze dne 7. 8. 1987, sp. zn. To 11/87, byl navrhovatel odsouzen pro trestný čin pobuřování podle § 100 odst. 1 trestního zákona. Jeho bratr Pavel byl odsouzen pro stejný trestný čin a navíc pro trestné činy útoky na státní orgán nebo orgán společenské organizace podle § 154 odst. 2 citovaného zákona a dva trestné činy útoku na veřejného činitele podle § 156 odst. 2 citovaného zákona. Pavlovi byl uložen trest odnětí svobody v trvání 21 měsíců nepodmíněně a k tomu i ochranný dohled na dobu 3 let. Usnesením Okresního soudu v Trutnově ze dne 4. 3. 1988 bylo zastaveno trestní stíhání proti Pavlovi „z důvodu § 172 odst. 2 písm. a) tr. ř.“, neboť soud dospěl „k závěru, že další trestní stíhání (Pavla) pro shora uvedený trestný čin porušování domovní svobody dle § 238 odst. 1 tr. zák. je zcela neúčelné, když eventuelní trest, k němuž může toto stíhání vést, je zcela bez významu vedle trestu, který byl (Pavlovi) již uložen“ rozhodnutími Městského soudu v Praze sp. zn. 1 T 5/87 a Nejvyššího soudu ČSR sp. zn. To 11/87. Dne 26. 4. 1988 Pavel zemřel. Usnesením Městského soudu v Praze ze dne 9. 7. 1990 sp. zn. Rt 13/90 byla rozhodnutí z roku 1987 podle § 2 odst. 1

shodu s prvopisem potvrzuje Lenka Hirmerová

písm. d) zákona č. 119/1990 Sb., tehdy v platném znění, zrušena, pokud jde o trestný čin pobuřování podle § 100 odst. 1 písm. a) citovaného zákona. Ve vztahu k navrhovateli bylo trestní stíhání zastaveno, ve vztahu k Pavlovi byl za trestné činy rehabilitací nedotčené uložen trest odnětí svobody v trvání 3 dnů. Usnesením Městského soudu v Praze ze dne 29. 4. 1991, sp. zn. Rt 467/90 byl podle § 14 odst. 1 písm. a) zákona č. 119/1990 Sb., v tehdy platném znění, zrušen rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 24. 5. 1987, sp. zn. 1 T 5/87 i v části, která zůstala rehabilitací ze dne 9. 7. 1990 nedotčena. Zároveň byla zrušena všechna navazující rozhodnutí, mj. i výrok o trestu odnětí svobody v trvání 3 dnů. Následným rozsudkem Městského soudu v Praze ze stejného dne stejné spisové značky byl Pavel zproštěn obžaloby podle § 226 písm. b) trestního řádu. Usnesením Okresního soudu v Trutnově ze dne 4. 3. 1988 bylo trestní stíhání proti Pavlovi zastaveno jen pro to, že „trest, k němuž může toto stíhání vést, je zcela bez významu vedle trestu, který byl (Pavlovi) již uložen“ rozhodnutími Městského soudu v Praze sp. zn. 1 T 5/87 a Nejvyššího soudu ČSR sp. zn. To 11/87. Meritorně tedy nebylo posouzeno, zda se Pavel žalovaného skutku dopustil či nedopustil. A nelze říct, že by Pavel byl tímto usnesením „očistěn“. Nyní ovšem existuje nová skutečnost: Rozhodnutí Městského soudu v Praze sp. zn. 1 T 5/87 a Nejvyššího soudu ČSR sp. zn. To 11/87 byla v letech 1990 – 1991 zcela zrušena. Důvod, pro který bylo trestní stíhání zastaveno, tedy již neexistuje. A je tedy na místě, aby soud v rámci spravedlivého procesu povolil obnovu řízení a následně se dobral k meritornímu rozhodnutí ve věci. Navrhovatel proto navrhuje, aby soud rozhodl tak, že se povoluje obnova řízení vedeného u Okresního soudu v Trutnově pod sp. zn. 2 T 41/88 a zrušuje se usnesení Okresního soudu v Trutnově ze dne 4. 3. 1988 sp. zn. 2 T 41/88, stejně jako všechna další obsahově navazující rozhodnutí, pokud vzhledem k změně, k níž došlo, pozbyla svého podkladu. Svůj návrh následně navrhovatel doplnil tak, že Okresnímu soudu v Trutnově dne 4. 3. 1988 nebylo známo (a ani známo být nemohlo), že rozsudek Městského soudu v Praze sp. zn. 1 T 5/87 ve spojení s usnesením Nejvyššího soudu ČSR sp. zn. To 11/87 je nezákonný a bude zrušen. Trest byl později tedy v celém rozsahu zrušen což je nová skutečnost a důkaz o tom je ve spisech Městského soudu Praha sp. zn. Rt 13/90 a Rt 467/90. Důvod k zastavení stíhání pro „neúčelnost“ tedy neexistuje, a proto by mělo dojít k meritornímu projednání původní obžaloby. Usnesením Okresního soudu v Trutnově ze dne 4. 3. 1988 sp. zn. 2 T 41/88 bylo sice trestní stíhání proti Pavlu Wonkovi zastaveno, ale obžaloba nebyla meritorně projednána, takže zůstává pochybnost o tom, zda v dané věci byl Pavel Wonka vinen či nevinný.

Soud o výše uvedeném návrhu rozhodoval ve veřejném zasedání. Soud provedl důkazy rozsudkem Okresního soudu v Trutnově sp.zn. 2 T 764/81, usnesením Krajského soudu v Hradci Králové sp.zn. 3 To 2092/81, usnesením Okresního soudu v Ústí nad Orlicí sp.zn. Nt 92/86 ze dne 15.4.1986, rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 26.5.1987 sp.zn. 1 T 5/87, usnesením Nejvyššího soudu ČSR ze dne 7.8.1987 sp.zn. To 11/87, a usnesením Okresního soudu v Trutnově sp.zn. 2 T 41/88 ze dne 4.3.1988.

Provedenými důkazy bylo zjištěno, že rozsudkem Okresního soudu v Trutnově sp.zn. 2 T 764/81 ze dne 24.11.1981 byl zemř. obžalovaný Pavel Wonka uznán vinným trestným činem porušování domovní svobody dle § 238 odst. 1 trestního zákona, za což mu byl uložen trest nápravného opatření 20% srážky z odměny za práci ve prospěch státu po dobu 5 měsíců, bez změny zaměstnání. Odvolání obžalovaného Pavla Wonky pak bylo usnesením Krajského soudu v Hradci Králové sp.zn. 3 To 2092/81 dne 20.1.1982 zamítnuto. Usnesením Okresního soudu v Ústí nad Orlicí sp.zn. Nt 92/86 ze dne 15.4.1986 byla povolena obnova trestního řízení ve věci sp.zn. 2 T 764/81 Okresního soudu v Trutnově proti obžalovanému Pavlu Wonkovi a současně byl zrušen rozsudek Okresního soudu v Trutnově ze dne 24.11.1981, sp.zn. 2 T 764/81, ve spojení s usnesením Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 20.1.1982, sp.zn. 3 To 2092/81. Usnesením Okresního soudu v Trutnově sp.zn. 2 T 41/88 ze dne 4.3.1988 pak bylo podle § 188 odst. 2 tr. řádu z důvodu § 172 odst. 2 písm. a) tr. řádu zastaveno trestní stíhání obžalovaného Pavla Wonky pro trestný čin porušování domovní svobody dle § 238 odst. 1 tr. zákona, když s ohledem na odsouzení obžalovaného rozsudkem Městského soudu v Praze sp.zn. 1 T 5/87 ze dne 26.5.1987 ve spojení

s usnesením Nejvyššího soudu ČSR ze dne 7.8.1987, je další trestní stíhání obžalovaného zcela neúčelné, když trest, k němuž může trestní stíhání vést, je zcela bez významu vedle trestu, který byl obžalovanému uložen právě zmíněným rozsudkem Městského soudu v Praze sp.zn. 1 T 5/87.

Navrhovatel navrhl doplnit dokazování o výslech svědkyně JUDr. Marcely Horváthové, jako tehdy vyřizující soudkyně, které chtěl položit otázku „Proč se soud při předběžném projednání obžaloby dne 4.3.1988 nezabýval otázkou viny a rovnou přistoupil k úvaze o účelnosti trestu?“. Soud návrh na provedení tohoto důkazu pro nadbytečnost zamítl, neboť dospěl k závěru, že k důkazu již bylo provedeno unesení Okresního soudu v Trutnově ze dne 4.3.1988 sp.zn. 2 T 41/88, kde bylo řádným a dostačujícím způsobem odůvodněno, co soud vedlo k takovému rozhodnutí, a není tedy třeba k tomuto vyslyšet soudkyni jako svědkyni.

Dále navrhovatel navrhl k provedení důkaz rozhodnutími ze spisů Městského soudu v Praze sp.zn. Rt 13/90 a Rt 467/90, které však ani přes výzvu soudu nepředložil. Soud provedení těchto důkazů zamítl a to jednak proto, že již ze samotného rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 26.5.1987 sp.zn. 1 T 5/87, který byl k důkazu proveden a který je opatřen razítkem „rehabilitace“, je patrné, že tento rozsudek byl zrušen a dále také z důvodů uvedených níže.

Po provedeném veřejném zasedání dospěl soud k závěru, že nevyšly najevo žádné takové skutečnosti ani důkazy soudu dříve neznámé, které by mohly samy o sobě nebo ve spojení se skutečnostmi a důkazy známými už dříve, vést k závěru, že důvody k zastavení trestního stíhání tu nebyly a že je na místě v řízení pokračovat. Okresní soud v Trutnově v odůvodnění svého usnesení, kterým bylo zastaveno trestní stíhání obžalovaného Pavla Wonky, řádně zdůvodnil, co jej vedlo k učinění takového rozhodnutí. Tím byla v době rozhodování soudu existence odsouzení obžalovaného Pavla Wonky rozsudkem Městského soudu v Praze sp.zn. 1 T 5/87 ze dne 26.5.1987 ve spojení s usnesením Nejvyššího soudu ČSR sp.zn. To 11/87 ze dne 7.8.1987, kterým mu byl uložen takový trest, kdy by další trest, k němuž by mohlo trestní stíhání obžalovaného Pavla Wonky v trestní věci vedené pod sp.zn. 2 T 41/88 vést, byl k již uloženému trestu zcela bez významu. Učinit takovéto rozhodnutí přitom soudu umožňoval zákon, kterým se soud řídil. Provedenými důkazy pak bylo zjištěno, že v době rozhodnutí Okresního soudu v Trutnově zde existoval a byl pravomocný rozsudek Městského soudu v Praze sp.zn. 1 T 5/87 ze dne 26.5.1987 (který byl potvrzen usnesením Nejvyššího soudu ČSR sp.zn. To 11/87 ze dne 7.8.1987). Ačkoli byl tento rozsudek v následujících letech zrušen, nemůže tato skutečnost dle názoru soudu sama o sobě vést k rozhodnutí o povolení obnovy řízení a k pokračování v řízení. Následné zrušení tohoto rozsudku totiž nemůže ovlivnit skutečnost, že v době rozhodování Okresního soudu v Trutnově dne 4.3.1988 (kdy doba rozhodování je přitom podstatná pro povolení či zamítnutí povolení obnovy řízení, které skončilo pravomocným usnesením o zastavení řízení), tu důvody k učinění takovéhoto rozhodnutí byly, existovaly. Nelze ani odhlédnout od toho, že navrhovatel může podat návrh na povolení obnovy řízení pouze ve prospěch obžalovaného. Pokud by soud rozhodl o povolení obnovy řízení (ačkoli v tomto případě k tomu důvody nejsou), musel by se zabývat otázkou viny a případného následného trestu, kdy v případě, že by soud dospěl k závěru, že obžalovaný je vinen spáchaným činem, nemohl by v takovémto případě učinit rozhodnutí, neboť takovéto rozhodnutí by nebylo ve prospěch obžalovaného, tak jak předpokládá povolení obnovy řízení ze strany navrhovatele. I státní zástupce ve svém konečném návrhu rozvedl úvahu o tom, jak by se mělo v dalším řízení po povolení obnovy řízení pokračovat, když uvedl, že s ohledem na skutečnost, že Pavel Wonka již zemřel, měl by soud v dalším řízení postupovat podle § 188 odst. 1 písm. c) tr. řádu ve spojení s § 172 odst. 1 písm. a) tr. řádu, tedy zastavit trestní stíhání obžalovaného, neboť k posouzení toho, zda obžalovaný spáchal předmětný trestný čin či ho nespáchal již nemohlo následně dojít, protože obžalovaný v roce 1988 následně umírá. Pokud by soud tedy povolil obnovu řízení a v dalším řízení by tedy učinil opětovné rozhodnutí o zastavení trestního stíhání obžalovaného, ač podle jiného ustanovení trestního řádu, nelze konstatovat, že byla obnova řízení povolena ve prospěch obžalovaného. Nicméně jak již bylo výše uvedeno, rozhodující pro posouzení nyní projednávané věci je stav, který byl v době rozhodování soudu dne 4.3.1988, kdy

důvody pro učinění takového rozhodnutí byly, a provedené důkazy, ani zamítnuté návrhy na provedení dalších důkazů, nemohou vést k učinění závěru o povolení obnovy řízení.

Jelikož soud neshledal důvody k povolení obnovy podle § 278 tr. řádu, návrh na povolení obnovy řízení podle § 283 písm. d) tr. řádu zamítl tak, jak je již uvedeno ve výroku tohoto usnesení shora.

Poučení:

Proti tomuto usnesení lze podat stížnost do tří dnů od oznámení, ke zdejšímu soudu. O stížnosti rozhoduje Krajský soud v Hradci Králové.

Usnesení lze napadnout pro nesprávnost některého jeho výroku nebo pro porušení ustanovení o řízení, které usnesení předcházelo, jestliže toto porušení mohlo způsobit nesprávnost některého výroku usnesení.

Trutnov 16. ledna 2020

Mgr. Veronika Tomanová v.r.
předsedkyně senátu